

GAMBIT H+K
ANNE THERESE GULLBERG

EU's ENERGI- OG KLIMAPOLITIKK
HVA BETYR DEN FOR NORGE?

3 spørsmål

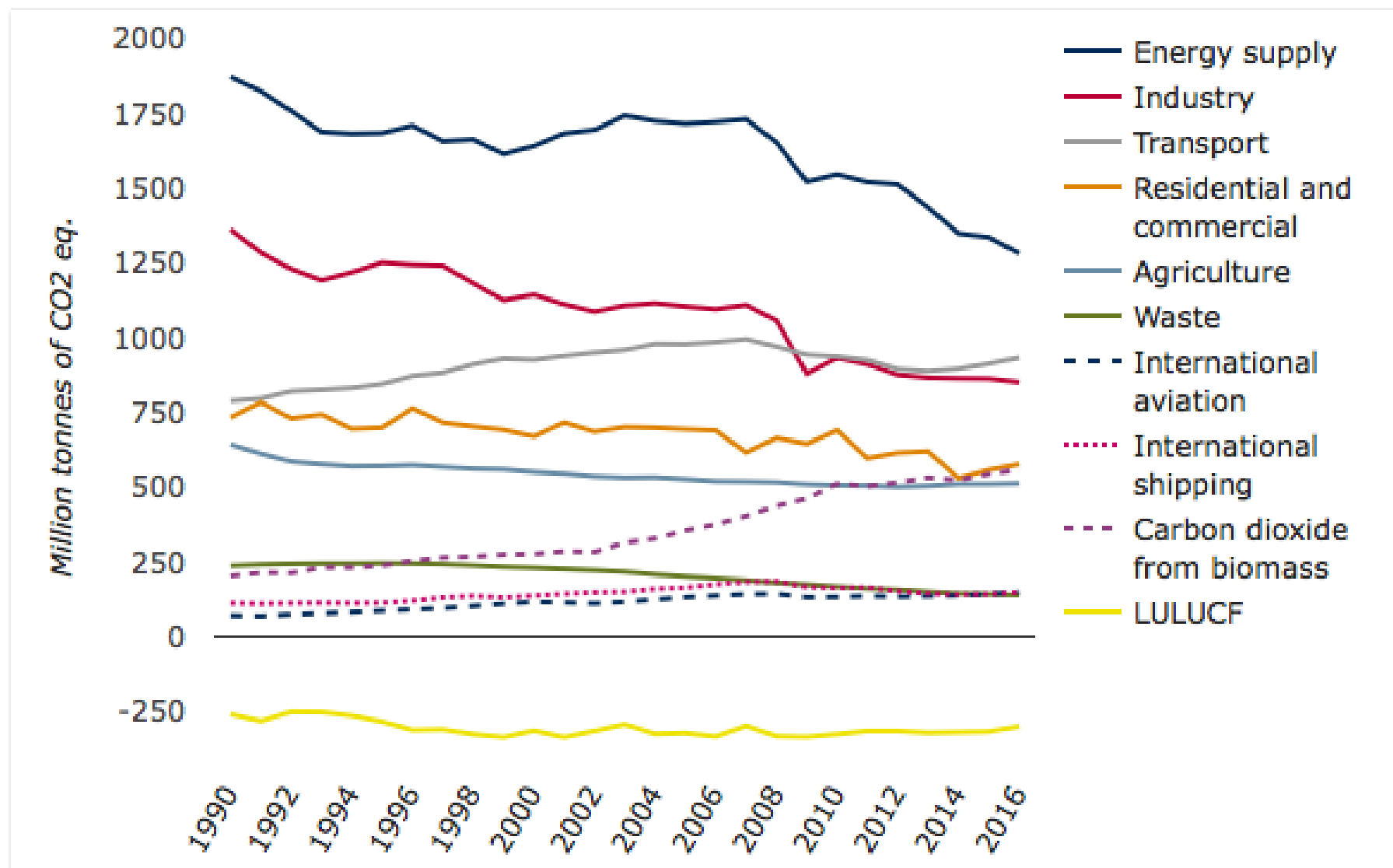
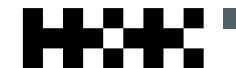
HVA ER STATUS FOR EUs ENERGIOMSTILLING OG KLIMAPOLITIKK?

VIL EU STRAMME INN KLIMAPOLITIKKEN YTTERLIGERE I LYS AV NY KUNNSKAP FRA IPCC?

HVA BETYR EUs KLIMAPOLITIKK MOT 2030 FOR NORGE?

GHG emissions by sector in the EU-28

Kilde: EEA 2018, endelige tall for 2016

ENERGIOMSTILLING

KLIMAPOLITIKK I EU = ENERGIPOLITIKK

ENERGISIKKERHET

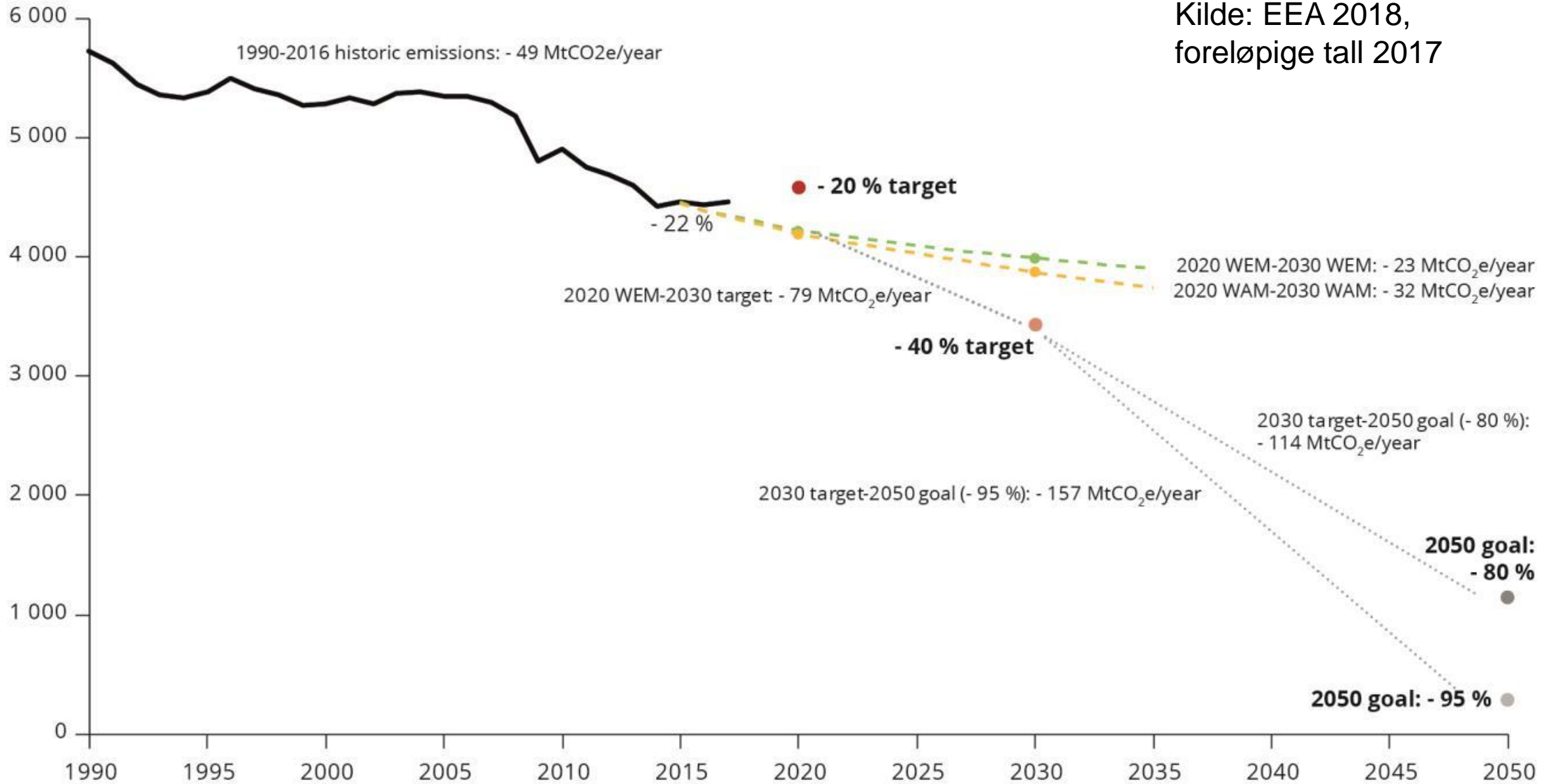
KONKURRANSEEVNE

BÆREKRAFT

Million tonnes of CO₂ equivalent (MtCO₂e)

Kilde: EEA 2018,
foreløpige tall 2017

— Historic greenhouse gas emissions

- - Projections 'with existing measures'

- - Projections 'with additional measures'

..... Linear path to target

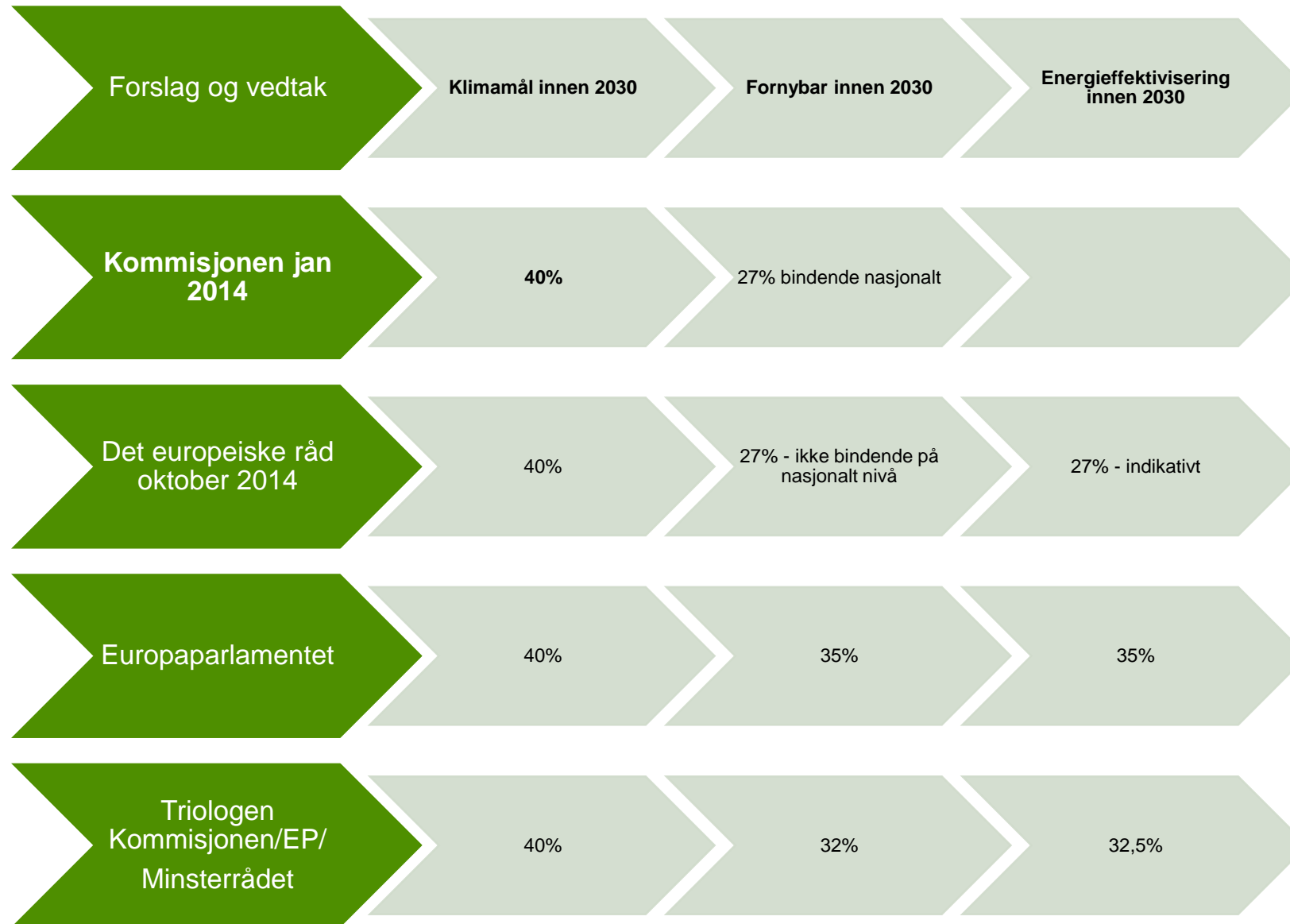
EU ER I RUTE

20-20-20 INNEN 2020

NYTT POLITISK RAMMEVERK FOR 2030 PÅ Plass

EUs ENERGIUNION

- 1) Energisikkerhet, solidaritet og tillit
- 2) Et fullt integrert europeisk energimarked
- 3) Energieffektivisering skal bidra til mindre etterspørsel etter energi
- 4) Overgang til en lavkarbonøkonomi (dekarbonisering) og
- 5) Forskning, innovasjon og konkurransevne

EUs ENERGIUNION – SOM PARAPLY

“to have affordable energy at our disposal in the medium term [and] to become the world number one in renewable energies” (Juncker 2014).

GOVERNANCE

STYRINGSSYSTEM-
FORORDNINGEN

STYRING AV
ENERGIUNIONEN

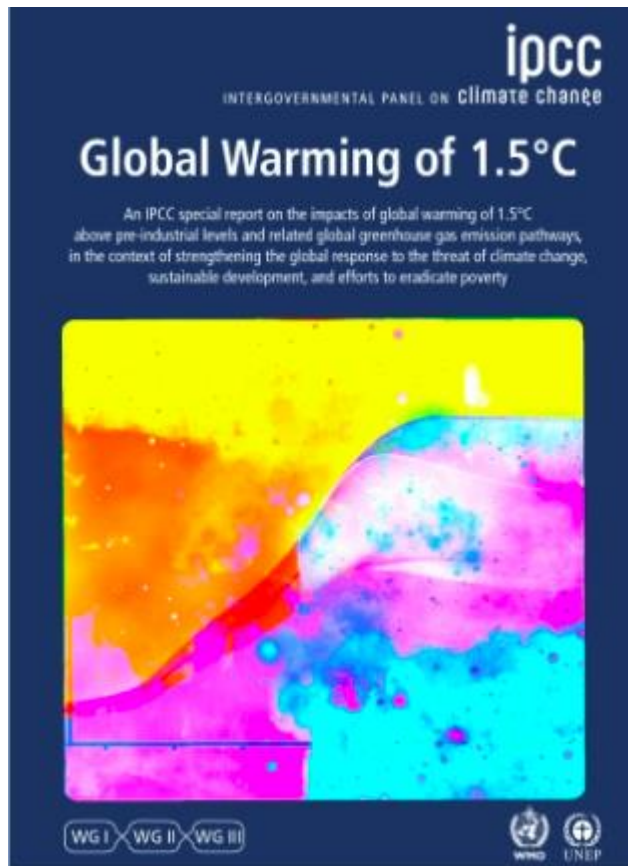
STYRING UTEN BINDENDE
NASJONALE MÅL

INTEGRERT
RAPPORTERING
KLIMA/ENERGI (NECP)

PAN-EUROPEISK STYRING
VS KONTROLL OVER EGEN
ENERGIMIKS I
MEDLEMSLANDENE

NYE MÅL

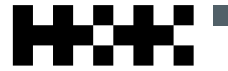

2 grader: **Betydelig økt risiko for alvorlige konsekvenser** for økosystemer, mennesker og samfunn over hele verden sammenlignet med en økning på **1,5 grader**

Globale utslipp av klimagasser må reduseres med **40-50 prosent innen 2030** sammenlignet med 2010 for å klare å begrense økningen til 1,5 grader.

I **2050** må utslippene av CO2 være **netto null**

EUROPAPARLAMENTET

VERDEN STYRER NÅ MOT
3,2 GRADER

VIL HA NYTT MÅL FOR 2030:
55% UTSLIPPSKUTT INNEN
2030

239 FOR, 145 MOT, 23 AVSTO

HVA BETYR EUs KLIMAPOLITIKK MOT 2030 FOR NORGE

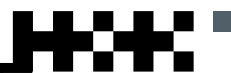

FOTO: NATIONEN

NORSK KLIMAPOLITIKK «UTE»

- FLEKSIBILITET+
KOSTNADSEFFEKTIVITET=
- UTSLIPPSKUTT UTE

- KVOTEKJØP – CDM OG EU ETS
- REGNSKOGSATSING

NORSK KLIMAPOLITIKK «HJEMME»

- LANGSIKTIGE TILTAK +
- TEKNOLOGIOPTIMISME =
- TILTAK UTEN UMIDDELBARE
UTSLIPPSKUTT

- KARBONFANGST OG –LAGRING
- FORSKNING
- JERNBANE

NORSK KLIMAPOLITIKK 1990-2018

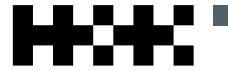
HØY ØKONOMISK KOSTNAD
LAV POLITISK KOSTNAD

Ny utslippsforpliktelse for 2030
- en felles løsning med EU
Klima- og miljøminister Tine Sundtoft
Oslo, 4. februar 2015

KVOTEPLIKTIG

OLJE OG GASS
INDUSTRI

IKKE-KVOTEPLIKTIG

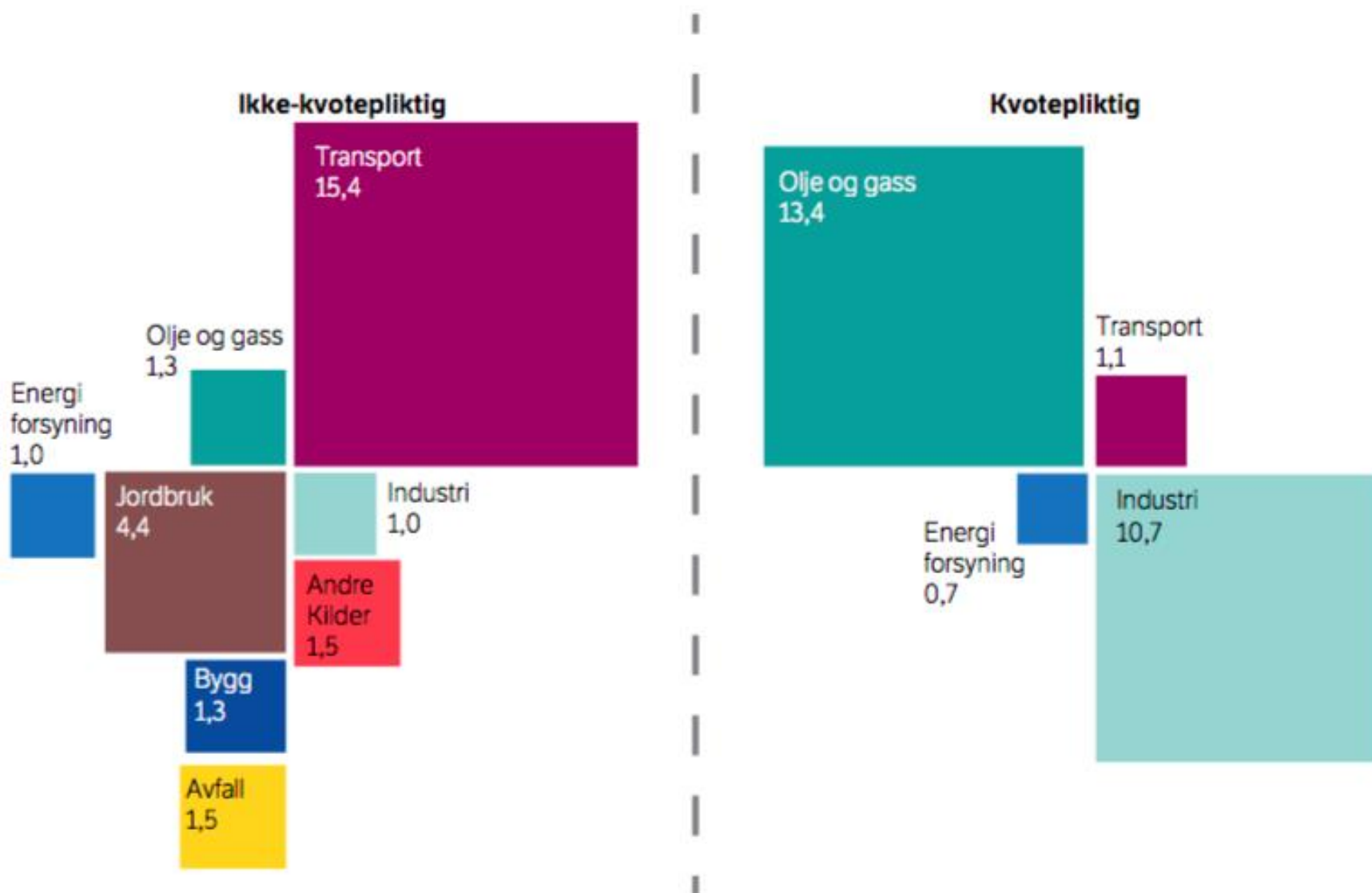
TRANSPORT
BYGG
AVFALL
JORDBRUK

Norske utslipp av klimagasser i 2014

Utslipp til luft (millioner tonn CO₂-ekvivalenter)

Kilde: Miljødirektoratet 2016

Figur 5 Norske klimagassutslipp fordelt på sektorer.

HVOR GÅR NORGE?

STORTINGET 2015: BILATERAL AVTALE MED EU

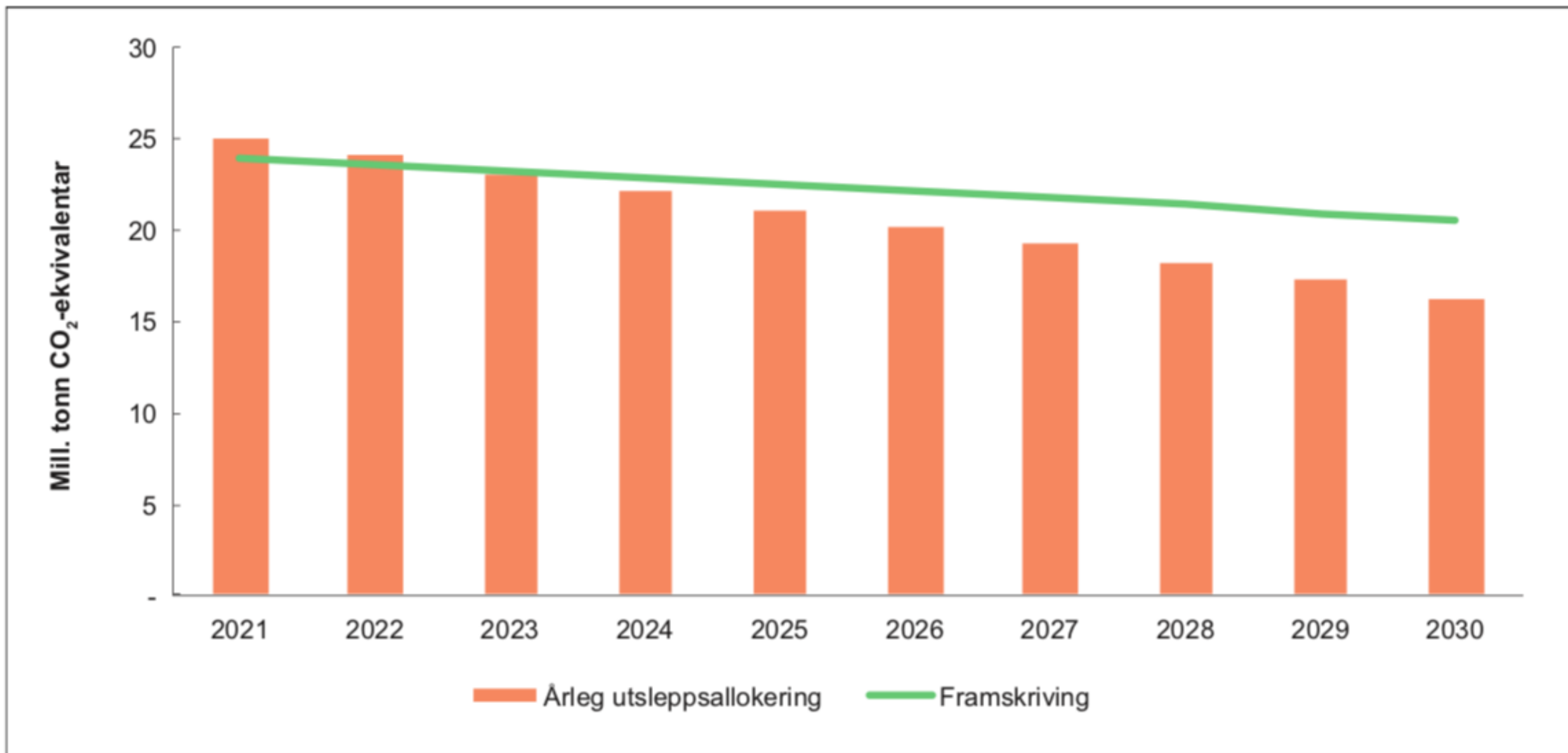
HØSTEN 2016: PROTOKOLL 31 TIL EØS-AVTALEN

INNLEMME INNSATSFORDELINGSFORORDNINGEN I EØS?

ULIKE AVTALEFORMER – IKKE-KVOTEPLIKTIG SEKTOR

	Klimaunion	Protokoll 31	Parisavtalen
Bindende mål for utslippsreduksjoner i ikke-kvotepliktig sektor?	Ja	Ja	Nei
Straff ved manglende måloppnåelse av utslippsreduksjoner i ikke-kvotepliktig sektor?	Ja	Ja	Nei
Grenser for bruk av internasjonale fleksible mekanismer utenfor det europeiske systemet?	Ja	Ja	Nei
Vil styringssystemforordningen gjelde?	Ja	Forhandles	Nei
Vil nye klimamålsettinger i EU omfatte Norge?	Ja	Forhandles/nei	Nei

Figur 12.3 Framskriving og foreløpig anslag på utsleppsbudsjett for ikke-kvotepiktige utslepp 2021–2030

Kjelder: Finansdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Miljødirektoratet og Statistisk sentralbyrå.

TILTAK SOM TAR OSS TIL PARIS

PARIS-AVTALEN

40% innen 2030

EUs kvotesystem +
handel med internasjonale
fleksible mekanismer

INNSATSFORDELINGS- FORORDNINGEN

40% innen 2030

EUs kvotesystem +
handel også i ikke-kvotepliktig
sektor

TETTERE BÅND TIL ET MER INTEGRERT EU

MER KREVENDE ETTER
ACER

BEDRE OG BREDERE
FORANKRET POLITIKK

3 SVAR

HVA ER STATUS FOR EUS ENERGIOMSTILLING OG KLIMAPOLITIKK?

EU NÅR 2020-MÅLENE

2030-RAMMEVERKET PÅ Plass

ER DET SANNSYNLIG AT EU VIL STRAMME INN KLIMAPOLITIKKEN YTTERLIGERE I LYS AV NY KUNNSKAP FRA IPCC?

JA – IALLEFALL IKKE USANNSYNLIG

HVA BETYR EUS KLIMAPOLITIKK MOT 2030 FOR NORGE?

ØKENDE BETYDNING – MEN FREMDELES BETYDELIG HANDLINGSROM

ACER-DEBATTEN HAR GJØR BRED FORANKRING NØDVENDIG

TAKK!

GAMBIT H+K
ANNE THERESE GULLBERG
annetherese.gullberg@hkstrategies.com

EØS-RELEVANT?

KLIMA - FORNYBAR - ENERGIEFFEKTIVISERING

KLIMA

Kvotedirektivet

Innsatsfordelingsforordningen

LULUCF – arealbruk/skog

ENERGIEFFEKTIVISERING

Energieffektiviseringsdirektivet

Bygningsenergidirektivet

FORNYBAR

Fornybardirektivet

